

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **V. Y.**, pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí 16. januára 2012 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, z 22. decembra 2011 sp. zn. Tp 65/2011, a takto

r o z h o d o l :

Podľa 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. sa napadnuté uznesenie **z r u š u j e** a podľa § 79 ods. 3 Tr. por. sa žiadosť obvineného **V. Y.**, nar. X. J. X., o prepustenie z väzby na slobodu **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e

Uznesením Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, z 22. decembra 2012, sp. zn. Tp 65/2011, sudca pre prípravné konanie podľa § 79 ods. 3 Tr. por. vyhovel žiadosti obvineného **V. Y.** a prepustil ho z väzby na slobodu.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že väzba obvineného netrvá nevyhnutný čas tak, ako to má na mysli ustanovenie § 76 ods. 1 Tr. por., pričom všetky rozhodujúce dôkazy boli vykonané ešte pred vzatím obvineného do väzby. V čase od 29. júla do 21. septembra 2011 nebol v trestnej veci obvineného vykonaný žiadny dôkaz, orgány prípravného konania nekonali vo veci prednostne a urýchlene v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por., a preto s poukazom na ustálenú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva rozhodol o prepustení obvineného na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu sudcu pre prípravné konanie podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor). V dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že s rozhodnutím sudcu pre prípravné konanie sa nemôže stotožniť, nakoľko dôvody väzby u obvineného v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. naďalej trvajú. K vytýkaným nedostatkom uviedol, že v záujme zabezpečenia plynulosti vybavovania trestnej veci obvineného, bola jeho trestná vec vylúčená zo spoločného konania na samostatné konanie. V dôsledku toho bolo potrebné kreovať samostatný vyšetrovací spis, čo si vyžiadalo určitý čas. Okrem toho poukázal na skutočnosť, že svedkov Z. U. a M. V. nebolo možné vypočuť, pretože nebolo známe miesto ich pobytu. Svedka U. sa podarilo vypočuť až po jeho zadržaní na základe príkazu na zatknutie v jeho trestnej veci a svedok M. V. sa zdržiaval vo Veľkej Británii a bezprostredne po jeho návrate v novembri 2011 bol vypočutý. Po vykonaní týchto úkonov bolo vyšetrovanie ukončené a od konca novembra 2011 bola obvinenému poskytnutá možnosť oboznámiť sa so spisovým materiálom, ktoré oboznamovanie prebieha plynulo. Prepustenie obvineného na slobodu by negatívne ovplyvnilo ďalší priebeh prípravného konania. Navrhol preto napadnuté uznesenie zrušiť a požadoval, aby najvyšší súd sám vo veci rozhodol.

K dôvodom sťažnosti prokurátora sa vyjadril obvinený osobitným podaním z 5. januára 2012 prostredníctvom svojho obhajcu. V jeho dôvodoch uviedol, že napadnuté uznesenie sudcu pre prípravné konanie je zákonné a spĺňa všetky náležitosti a je konformné s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Argumentácia prokurátora o pretrvávajúcich dôvodoch väzby nie je ničím podložená. Nemožno sa stotožniť s „ospravedlnením“ nečinnosti orgánov konajúcich v prípravnom konaní. Za podstatné považuje tú skutočnosť, že orgány činné v trestnom konaní mali v danej veci viac ako 8 rokov na uzavretie vyšetrovacieho spisu, nakoľko bol po celý čas držaný vo väzbe v iných súbežne prebiehajúcich trestných konaniach. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 55/1998, a navrhol sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť,

ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

Najvyšší súd po postupe nariadenom vyššie citovaným ustanovením z predloženého spisového materiálu zistil, že obvinený V. Y. je trestne stíhaný pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. zák.) na základe uznesenia vyšetrovateľa Policajného zboru Krajského úradu justičnej polície Banská Bystrica z 18. júna 2003 pod ČVS: KÚV-94/OVEK-2001, na základe uznesenia vyšetrovateľa toho istého úradu zo 14. decembra 2001 pod rovnakým číslom konania pre trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 písm. a/, ods. 5 Tr. zák., na základe uznesenia vyšetrovateľa toho istého úradu z 3. júla 2003 a pod rovnakým číslom konania pre účasť na trestnom čine legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatelstvom podľa § 10 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 2, § 252 ods. 1 písm. a/, ods. 3, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. a na základe uznesenia vyšetrovateľa z 8. júna 2002 pod ČVS: OUV-273/30-BB-2002 pre trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 252 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák., ktorej trestnej činnosti sa mal dopustiť na skutkovom základe uvedenom v týchto uzneseniach.

Obvinený V. Y. bol vzatý do väzby na základe návrhu prokurátora uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, z 29. júla 2011, sp. zn. Tp 65/2011, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. augusta 2011, sp. zn. 6 Tost 24/2011, podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť dňom 27. júla 2011 od 15.20 hod. a bude vykonávaná v Ústave na výkon väzby Leopoldov.

Obvinený bol trestne stíhaný spolu s ďalšími osobami, preto v záujme urýchlenia konania bola uznesením vyšetrovateľky Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Bratislava z 9. augusta 2011, trestná vec obvineného podľa § 21 ods. 1 Tr. por. per analogiam vylúčená zo spoločného konania a je vedená pod ČVS:PPZ-286/BOK-BA-2011.

Podaním z 1. decembra 2011 obvinený prostredníctvom obhajcu požiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Žiadosti obvineného prokurátor nevyhovel a jeho žiadosť spolu so svojím

negatívnym stanoviskom predložil 7. decembra 2011 na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, ktorý o jeho žiadosti rozhodol napadnutým uznesením.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

V prerokúvanej veci súd prvého stupňa rozhodol o žiadosti obvineného bez meškania ako mu to ukladá vyššie citované ustanovenie. V tomto smere nemožno súdu prvého stupňa nič vytýkať. Na druhej strane však treba uviesť, že súd prvého stupňa sa pri svojom rozhodovaní vôbec nezaoberal otázkou, či u obvineného naďalej trvajú dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. a napriek tomu rozhodol o prepustení obvineného z väzby na slobodu. Z tohto hľadiska je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné. Vo svojom rozhodnutí sa zameral iba na jednotlivé úkony orgánov činných v trestnom konaní v rámci objasňovania trestnej činnosti obvineného. Vytkol nečinnosť vyšetrovateľa, čo bolo potom dôvodom pre jeho rozhodnutie. Niet sporu o tom, že v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por. sú orgány prípravného konania povinné vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene. Netreba však zabúdať, že v prerokúvanej veci bol obvinený vzatý do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. rozhodnutím toho istého sudcu pre prípravné konanie z 29. júla 2011, kde zistil zákonné dôvody na vzatie obvineného do väzby v zmysle návrhu prokurátora. S týmito zisteniami sa stotožnil aj najvyšší súd, ktorý sťažnosť obvineného proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby uznesením z 8. augusta 2011 zamietol.

Od ostatného rozhodovania o väzbe obvineného sa na týchto dôvodoch podľa zistenia najvyššieho súdu nič nezmenilo. Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva naďalej dôvodnosť podozrenia, že obvinený mal po dlhšiu dobu páchať skutky, pre ktoré je vedené trestné stíhanie. Dôkazy vykonané po jeho vzatí do väzby toto podozrenie v žiadnom prípade nerozptýlili. V tejto súvislosti najvyšší súd zistil, že argumenty, ktoré uvádzal obvinený vo svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, uplatňoval už v konaní, kedy súd prvého

stupňa rozhodoval o návrhu prokurátora na vzatie do väzby obvineného, pričom s jeho námietkami sa súd prvého stupňa a následne aj sťažnostný súd vo svojich rozhodnutiach náležite vysporiadali. Obvinený vo svojej žiadosti neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok v jeho prípade zánik väzobných dôvodov, preto najvyšší súd nepovažuje za potrebné na tieto argumenty obvineného duplicitne reagovať. Niet pochyb o tom, že osobná sloboda obvineného bola viac rokov obmedzovaná v iných súbežne prebiehajúcich trestných konaniach. Zákonnosťou, resp. dôvodnosťou tohto obmedzovania osobnej slobody obvineného sa však nemožno zaoberať v teraz prerokúvanej veci. Napokon ani obvineným spomenuté rozhodnutie ústavného súdu nevyklučuje možnosť väzobného stíhania osoby, ktorá bola predtým vo väzbe v inej súbežne prebiehajúcej trestnej veci.

Súd prvého stupňa, ako už bolo vyššie uvedené svoje rozhodnutie o prepustení obvineného na slobodu založil výhradne na okolnosti, že vyšetrovateľ podľa jeho zistení bol dva mesiace nečinný. Po dôvodoch však vôbec nepátral. Prokurátor v dôvodoch svojej sťažnosti poukázal na objektívne dôvody, pre ktoré nemohol vyšetrovateľ vykonať plánované výsluchy svedkov. Závery súdu prvého stupňa o nečinnosti vyšetrovateľa sú preto neopodstatnené. V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že prípadné prieskumy v konaní ešte neznamenajú automaticky zánik väzobných dôvodov. Na prípadné prieskumy v konaní možno prihliadať iba v rámci konania o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby. V konaní o žiadosti obvineného na prepustenie z väzby sa súd musí v prvom rade zamerať existenciu väzobných dôvodov.

Čo sa týka konkrétnych dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. tieto boli podrobne rozvedené v predchádzajúcom rozhodnutí najvyššieho súdu a na týchto sa nič nezmenilo. Obvinený je trestne stíhaný pre závažnú trestnú činnosť, pričom v prípade uznania viny, hrozí obvinenému v rámci trestnej sadzby pomerne vysoký trest odňatia slobody. Obvinený je občanom cudzieho štátu, ktorý nie je členom Európskej únie. Na území Slovenskej republiky toho času nemá trvalý ani tolerovaný pobyt. Tieto skutočnosti spoločne potom zakladajú dôvodnú obavu, že obvinený ujde alebo sa bude skrývať na neznámom mieste, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu prípadne trestu, ktorý mu hrozí, čím sú dané dôvody tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Podľa najvyššieho súdu v prípade obvineného sú aj naďalej dané dôvody tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z obsahu spisu vyplýva, že obvinený už bol aj právoplatne odsúdený pre obdobnú majetkovú trestnú činnosť k nepodmienečnému trestu odňatia slobody a vzhľadom na osobu obvineného ako aj okolnosti a charakter trestnej činnosti, z ktorej je obvinený dôvodne podozrivý vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade sťažnosti prokurátora podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a sám vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 16. januára 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková